

TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU APRITE 2014.gada 9 mēnešos

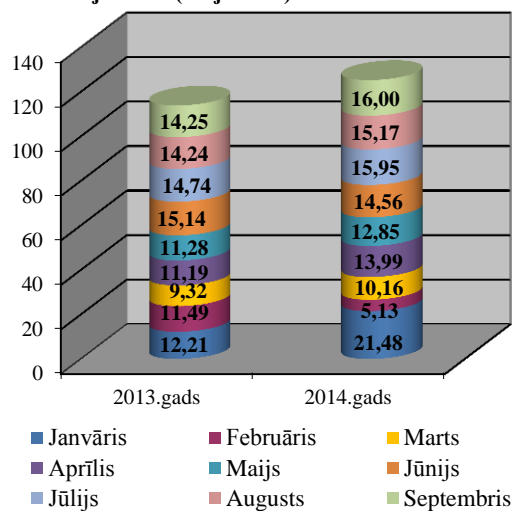
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem

1.attēls

2014.gada deviņos mēnešos par tabakas izstrādājumiem iekasēti **125,3 milj. EUR**, kas ir par 11,4 milj. jeb **10 % vairāk** kā pērnā gada attiecīgajā periodā (skat. 1.un 2.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumu pieaugums skaidrojams ar 2014.gada janvāra ieņēmumu krasi augsto līmeni, ko izraisīja likumā „Par akcīzes nodokli” ieviestā norma, ka cigaretes, uz kurām maksimālā mazumtirdzniecības cena norādīta latos, patēriņam Latvijā drīkst nodot tikai līdz 2013.gada 31.decembrim. Attiecīgi decembrī patēriņam tika nodots liels cigarešu daudzums (+43% salīdzinājumā ar 2013.gada 11 mēnešu vidējo rādītāju), par ko akcīzes nodoklis bija maksājams janvārī.

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem (milj. EUR)

2. Tabakas izstrādājumu aprītē iesaistītie komersanti

2014.gada septembra beigās Latvijā:

- 32 komersantiem bija 37 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai ar tabakas izstrādājumiem, tai skaitā 5 komersantiem ir atļautas tādas darbības ar tabakas izstrādājumiem kā ražošana, apstrāde, pārstrāde, fasēšana un vēl 2 komersantiem ir tiesības veikt tikai fasēšanas darbības;
- 12 komersantiem bija spēkā speciālās atļaujas (licences) reģistrēta nosūtītāja darbībai;
- 38 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecībai;
- 2 614 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumi

Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumu apjomi ir rādītājs, kas, papildus akcīzes nodokļa likmju izmaiņām (akcīzes nodokļa likmes šogad tika paaugstinātas divas reizes – šī gada 1.janvārī visiem tabakas izstrādājumiem un 1.jūlijā – cigaretēm, skatīt 3.pielikumu), tūlītēji ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā. Visbūtiskāk akcīzes nodokļa ieņēmumus ietekmē cigarešu apjomu izmaiņas, ņemot vērā, ka akcīzes nodokļa ieņēmumi par cigaretēm sastāda 97% no kopējiem nodokļa ieņēmumiem par tabakas izstrādājumiem.

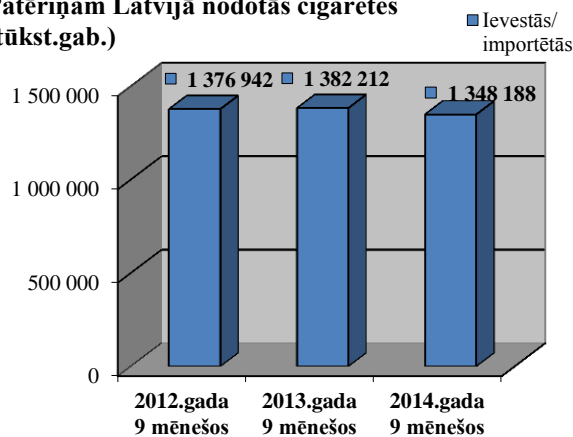
2014.gada deviņos mēnešos ievestos/importētos tabakas izstrādājumus patēriņam Latvijā nodeva 14 komersanti. Jau vairāk kā trīs gadus patēriņam Latvijā tiek nodotas tikai citās valstīs ražotas cigaretes.

2.attēls

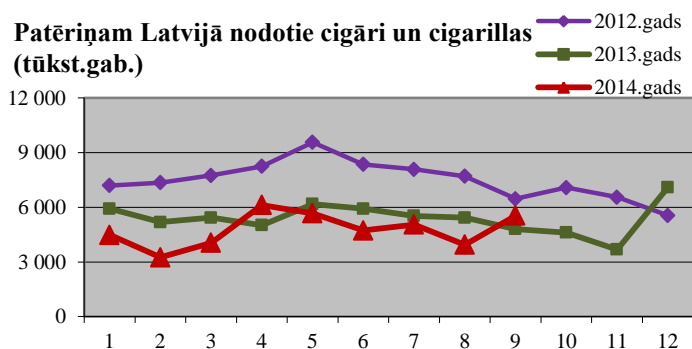
2014.gada deviņos mēnešos patēriņam Latvijā kopumā nodoti **1 348** milj. cigarešu, kas ir par 34 milj. cigarešu jeb par 2,5% mazāk kā 2013.gada attiecīgajā periodā (skatīt 4.pielikuma 2.tabulu).

Latvijas patērētāju vidū vispopulārākās ir "PHILIP MORRIS", „WINSTON" un "MARLBORO" markas cigaretes. Populārāko cigarešu nosaukumus un lielākos komersantus pēc patēriņam Latvijā nodoto tabakas izstrādājumu apjoma skatīt 5.pielikumā.

Patēriņam Latvijā nodotās cigaretes (tūkst.gab.)

Patēriņam Latvijā nodotie cigāri un cigarillas (tūkst.gab.)

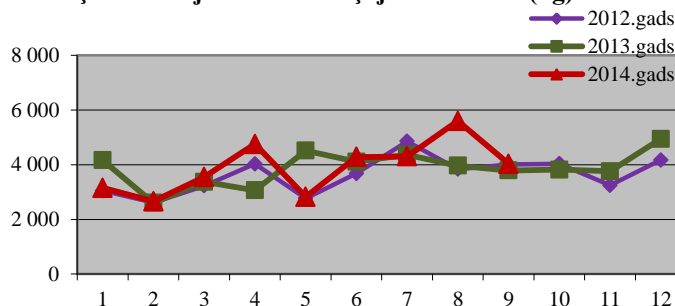
3.attēls

Cigāri un cigarillas patēriņam Latvijā 2014.gada deviņos mēnešos nodoti par 13% mazāk kā pērn šajā pašā periodā.

4.attēls

Smēķējamās tabakas apjoms 2014.gada deviņos mēnešos salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu palielinājies par 4% – kopumā patēriņam Latvijā šī gada deviņos mēnešos nodoti 35 148 kg smēķējamās tabakas.

Patēriņam Latvijā nodotā smēķējamā tabaka (kg)

4. Tabakas izstrādājumu ražošana

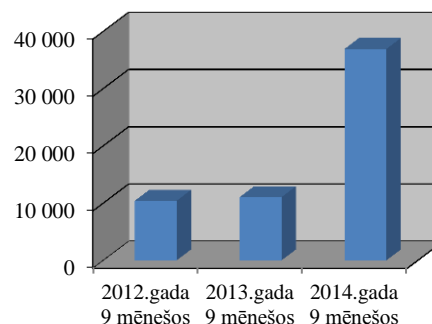
5.attēls

2014.gada septembra beigās Latvijā ir pieci akcīzes preču noliktavu turētāji, kuriem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu ražošanu, vēl diviem komersantiem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu fasēšanu.

Latvijā tiek ražotas tikai cigaretes, taču viss apjoms, kas kopš 2009.gada nogales tiek ražots Latvijā, saskaņā ar komersantu deklarēto, tiek izvests no Latvijas.

Kopumā **2014.gada deviņos mēnešos** Latvijā saražoti 36,9 milj. cigarešu.

Saražotais cigarešu apjoms (tūkst.gab.)

5. Tabakas izstrādājumu aprīte atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā

Tabakas izstrādājumu aprīte atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā, tomēr ir būtisks akcīzes preču aprītes posms, kas prasa īpašus uzraudzības pasākumus akcīzes nodokļa nodrošinājuma kontroles veidā.

2014.gada deviņos mēnešos akcīzes preču noliktavās Latvijā ievesti **2 842 milj.** cigarešu, **73 milj.** cigāru un cigarillu, kā arī **36 171 kg** smēķējamās tabakas.

Ivesto/importēto cigarešu apjoms, salīdzinot ar pērnā gada deviņu mēnešu periodu, samazinājies par 8,7 milj., jeb 0,3%, par 19% samazinājies cigāru un cigarillu un par 9% samazinājies smēķējamās tabakas apjoms.

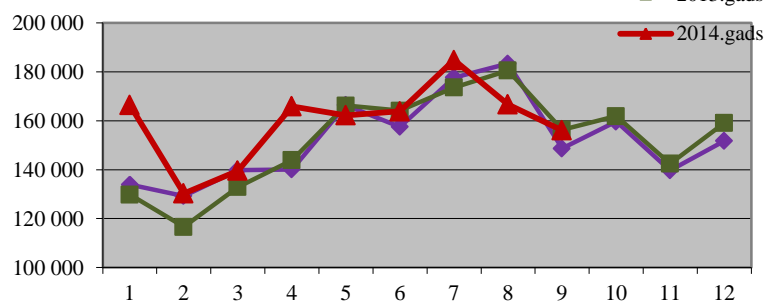
No akcīzes preču noliktavām šī gada deviņos mēnešos uz citām valstīm tika izvesti 1 386 milj. cigarešu, 26 milj. cigāru un cigarillu un 28 kg smēķējamās tabakas. Savukārt kuģu un lidmašīnu apgādei, kā arī tirdzniecībai beznodokļu veikalos 2014.gada deviņos mēnešos nodoti 25 milj. ievesto/importēto cigarešu, 25 tūkst. cigāru un cigarillu, kā arī 73 kg smēķējamās tabakas.

6. Cigarešu realizācija mazumtirdzniecībā

Kā tirgus attīstības tendences būtisks raksturojošais rādītājs ir tabakas izstrādājumu patēriņš valstī. Pēc tabakas izstrādājumu aprītē iesaistīto komersantu sniegtajiem datiem iespējams aprēķināt kopējo daudzumu, kas novirzīts realizācijai mazumtirdzniecības tīklā.

6.attēls

Mazumtirdzniecībai novirzītais cigarešu apjoms (tūkst. gab.)

2014.gada deviņos mēnešos mazum-tirdzniecībai novirzītais cigarešu apjoms pieaudzis par 33 milj. cigarešu jeb **par 2% vairāk** salīdzinot ar 2013.gada attiecīgājo periodu.

2014.gada deviņos mēnešos mazumtirdzniecībai novirzīti 1 397 milj. cigarešu.

Leimane 67120170

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.